

20 september 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

§ 137

KFKS 2016-704

Uppföljning av översiktsplanens målområden

Beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen om uppföljning av översiktsplanens målområden enligt enheten för strategisk stadsutvecklings tjänsteskrivelse den 30 augusti 2022.

Ärendet

Enheten för strategisk stadsutveckling har gjort en uppföljning av de sex målområdena i Nacka kommuns översiktsplan Hållbar framtid i Nacka; Ett effektivt och klimatanpassat transportsystem, En attraktiv och hållbar byggd miljö, Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald, Mångfald och trygghet i livets alla skeden, Starkt näringsliv, bra handelsutbud och gott om mötesplatser i hela Nacka och Ett regionalt tänkande i planeringen. Som en del av uppföljningen har översiktsplanen också stämts av mot de globala målen och delmålen i Agenda 2030 för att se om översiktsplanen innehållsmässigt hanterar dessa.

Uppföljningen ska kunna användas som ett underlag till den kontinuerliga översiktliga planeringen och till den planeringsstrategi som enligt plan- och bygglagen ska tas fram och antas av kommunfullmäktige senast två år efter ordinarie val. Enheten för strategisk stadsutveckling planerar att ta fram planeringsstrategin för politisk behandling under 2023.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från enheten för strategisk stadsutveckling daterad den 30 augusti 2022
Bilaga 1 Uppföljning av översiktsplanens utmaningar och målområden

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det bara fanns ett förslag till beslut – förslaget från enheten för strategisk stadsutveckling – och fann att stadsutvecklingsutskottet hade beslutat i enlighet med detta förslag.

Protokollsanteckningar

Andreas Andersson lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna.

”Det finns många områden i kommunens översiktsplan som behöver fortsätta utvecklas. Den nya bebyggelsen som nu kommer när Nacka bygger stad behöver anpassas bättre till klimatproblematiken och behöver byggas grönare. Smartare hus, grönare byggmetoder och att säkerställa att de bidrar till omställningen som behöver ske för att klara klimatmålen. Infrastrukturen för trafiken måste fokusera på den kollektiva trafiken och transporter som har noll eller låga utsläpp.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

20 september 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Kommunen har en stor del natur som skyddas, dock behövs mer arbete för att säkerställa att det finns lokala grönområden och rekreation nära människorna. Det ska inte vara långt till en park eller ett naturområde. Även för att säkerställa djur- och växtliv är de små grönområdena viktiga.

Skolor och förskolor behöver finnas i alla delar av kommunen. Det är väldigt viktigt att barns utveckling tas med och ges tillräckliga förutsättningar. Både under skoltid men också på fritiden. Utemiljöerna är något som har minskat de senaste ca 10 åren. Både skolgårdar och idrottsytor krymper eller att tillgängligheten minskar när Nacka får fler invånare.

Även om centrumanläggningar finns i kommunens olika delar har de inte tillräckligt bra tillgång till de ytor som behövs för Nackas invånare. Kommersiell service har fått företräde framför kulturlokaler. Där behöver man säkerställa att alla kan få tillgång till det utbud som finns. Torg och parker behöver finnas med som mötesplatser och det måste säkerställas att de inte prioriteras bort när översiktsplanens intentioner omsätts i detaljplaner.

För att kunna utveckla kommunen även i framtiden behöver kommunen säkerställa att det finns mark och fastigheter som kan användas som anläggningar och ytor när arbeten ska ske. Det saknas i många fall sätt för hur andra aktörer på bra sätt kan vara involverade i kommunens utveckling. Dialogen med medborgare och föreningar behöver bli mycket bättre. På så sätt kan allas möjligheter att bidra tas tillvara och komma till nytta.

Översiktsplanen är ett av verktygen för att bygga ett hållbart, klimatvänligt och tryggt samhälle. Den har en hel del kvar att leva upp till. Men det viktigaste är att följa den och jobba med de mål som anges, omsätta dessa i handling när Nacka utvecklas och ändras. Klimatsmarta hus, energieffektiva transporter och grönområden måste stå i centrum. Vi kan i många fall se att den borgliga alliansen inte gör det utan i många fall låter marknadskrafter prioriteras framför Nackas invånare.”

Christina Ståldal lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan.

”Nackalistan välkomnar uppföljningen och aktualiseringen av gällande översiktsplan för Nacka. Vissa kompletterande synpunkter kommer här nedan där vi som parti vill lägga fram egna synpunkter i sammanhanget:

Bra kollektivtrafikutbud men mobilitetsfrågan behöver lyftas/breddas.

Nackalistan förde tidigt fram en motion om ökad miljövänlig och snabb båttrafik som ett gångbart alternativ. Likaså har vi motionerat om busstrafik med mindre storlek på bussar i villaområden långt ifrån centralorten. Det finns i de flesta länder i Västeuropa och världen och skulle minska biltrafiken i stora delar av naturområden/villasamhällen i Nacka.

Behovet av cykelbanor och tillhörande parkeringsplatser har vi också uppmärksammat och det glöms ibland bort i planeringen. Säkra skolvägar för elever och gångtrafikanter är viktigt och har betonats av Nackalistan.

Utveckling av de urbana miljöerna men klimatutmaningen behöver bemötas mer kraftfullt.

Det är den enskilt viktigaste och övergripande frågan som kommunen nu har att hantera. Här kan Nackalistan bara instämma i att det finns ännu inte en fungerande övergripande funktion för detta i nivå med uppgiftens vikt och storlek. Nackalistan har motionerat om detta i budgeten för år 2022 och stött den kritik som har förts fram kommunens revisorer

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

20 september 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

som gäller klimat och miljö. Nackalistan har också yrkat bifall till många bostadsexploateringar på redan ianspråktagen mark.

Mycket skyddad natur men även den tätortsnära naturen behöver säkerställas.

Denna rubrik instämmer Nackalistan till fullo i och känner oro för planerad bebyggelse inom många delar av Nacka som inskränker på detta. Alltifrån Ryssbergen till våtmarken i halva Sarvträsk. Skuruparken som inte längre förs fram som ett naturreservat. Tomterna i Igelboda med de negativa miljökonsekvenser som en bebyggelse där kan medföra.

Svindersbergsområdets tänkta exploatering som ett nära och mycket uppskattat naturområde. Planen att ha 300 m till naturmark håller inte heller i många av de exploateringar som nu görs. Många Nackabor har flyttat till kommunen just för luftigheten, grönområdena och närheten till hav och sjöar. Här skiljer sig Nackalistans politik från de flesta övriga partierna då vi ibland ensamma går emot byggplaner. Vi anser inte att den tätortsnära naturen skyddas tillräckligt mycket och det borde också gälla kommunens villaområden.

Brett utbud av aktörer inom skola och välfärd men förutsättningar och behov för olika grupper behöver utredas vidare.

Ett brett utbud av aktörer inom välfärdsverksamheter av alla slag är något som Nackalistan ser nyttan av. Den politik som vi har haft inom detta har legat i mitten, dvs att det ska finnas en mångfald av anordnare, både offentliga och privata som kan erbjuda en service av god kvalitet. Just kvaliteten i utbudet är det viktigaste och inte vem som är anordnare. Ekonomin måste vara i fokus så att försäljning av mark och fastigheter inte sker i en så stor omfattning att kommunen på sikt kommer att få betala betydligt högre hyreskostnader för driften av välfärdsfastigheter. Vår egen utredning inom detta område tyder på att effekten kan bli denna vilket också har uppmärksammats av borgerliga kommuner. Likaså kan en för omfattande försäljning i övrigt av mark i Nacka resultera i att i våra barns framtid det finns mycket lite egen mark i kommunen och minskad rådighet över den kommunala planeringen och utvecklingen.

Utveckling av lokala centrum men en bit kvar till att nå arbetsplatsmålet.

Att nå målet med en viss mängd arbetsplatser har aldrig nåtts så länge stadsbyggnadsprocessen har pågått. Förklaringen till detta har ofta varit att det är mer lönsamt för en byggfirma att satsa på bostäder än på olika verksamhetslokaler. Så har skett med start för den tidiga exploateringen på Kvarnholmen och så har det fortsatt.

Nackalistan trodde inte heller på att detta skulle bli verklighet och har hittills fått rätt i det. Det innebär en större volym bostäder och en mindre volym övriga lokaler. Det ger en karaktär av massiva bostadsområden/sovstäder och inte en av en blandad, levande stad.

Utvecklingen av lokala centrum är på gång i västra Sicklaön med Atrium Ljungbergs planering som står för en stor del av denna. Orminge och Ektorps centrum kommer att förändras och byggas om och förhoppningsvis förbättras. Fisksätra och Älta centrum är andra projekt som både har välkomnats och till vissa delar kritiserats av Nackalistan. Hur själva Fisksätra centrum ska utvecklas är ännu inte helt klart annat än för de kommande bostäderna i närheten av centrumdelen. Saltsjöbadens centrum, Tippen, har ännu inte presenterats med någon ny och fungerande plan som invånarna kan ta till sig och behovet

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

20 september 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

av förnyelse av centrum där kvarstår. För att lokala centrumanläggningar ska vara levande och trevliga behövs också träffpunkter och plats för kultur- och möteslokaler för föreningsliv mm och idrottsytor ingår. På Kvarnholmen skulle det t ex bli ett kulturhus/bibliotek men av denna plan verkar att ha skrinlagt trots att det hade behövts vilket är en brist.

Förstärk regional infrastruktur men utmaningar att säkerställa ytor för teknisk infrastruktur

Trafikutvecklingen i Nacka/Värmdö går redan idag på högvarv och varje dag är det långa köer. Fram till att tunnelbanan är färdig kan man befara närmast en trafikinfarkt vilket Nackalistan känner stor oro för och som kan ge ett bakslag för viljan att flytta till Nacka eller att jobba här. Nackalistan gick mycket tidigt ut med kravet att gå emot betalning för överfart på kommande Skurubro, vilket den styrande M-ledda alliansen starkt motsatte sig då. Detta trots att Trafikverket inte hade satt igång byggandet i tid vilket avtalet med dem stipulerade. Hur de många samtidiga trafikpåverkande byggprojekten ska kunna hantera en allt större trafikmängd är något som vi hittills inte har fått ett betryggande svar på i den kommunala hanteringen.

Agenda 2030 och de globala målen.

Nackalistan instämmer i att de globala målen behöver lyftas in på ett tydligare sätt i en kommande översiktsplan där delmålen också redovisas tydligt i det som är relevant för en översiktsplan ur ett mark- och vattenanvändningsperspektiv.”

Tomas Ottosson lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet.

”Det är inte en tillräckligt allvarlig syn på klimatförändringarna i översynen av översiktsplanen. Det står att klimatutmaningen behöver mötas mera kraftfullt men det saknas tydlighet i hur det ska gå till. Nacka kommun är med i ett flertal sammanhang som stimulerar utvecklingen till ett koldioxidneutralt samhälle men konkreta åtgärder är för få. När det gäller transporter som är det största problemet i Nacka kommuns koldioxidbudget hänvisas till tunnelbanans utbyggnad och därefter kunna minska på bilism och transporter. Det anser Vänsterpartiet inte att koldioxidbudgeten medger. Vår inställning är att privatbilism och transporter behöver minska omedelbart i takt med att kollektivtrafiken byggs ut redan nu. Det ligger på regionen att besluta om ökad kollektivtrafik men klimatnödläget och problemen med bilismens koldioxidutsläpp drabbar även regionens politiker och deras koldioxidbudget. I stadsplanering behöver kollektivtrafiken prioriteras omedelbart. Det behövs förändrade parkeringstal, mindre utrymme för biltrafik och parkering. Den gatumiljö som blir tillgänglig på detta sätt gör det möjligt att ha bussgator kombinerade med snabbcykling. Det frigör gång och cykelbanor för lugnare och säkrare lugn cykling och promenader.

När det gäller exploateringen bör översiktsplanen var ännu tydligare med att stadsutvecklingen i samarbete med exploatörer ska vara av bästa miljöklass, utsläpp av koldioxid från stadsbyggandet ska i både bygg och driftsfas vara i toppklass. En standard i Nacka borde vara passivhus med trästommar. Asfalt och betong av kvaliteter med låga utsläpp av koldioxid.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

20 september 2022

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott

Det är positivt att energiproduktionen nämns som ett område att utveckla men det avgörande vad som utvecklas och var. Nu när det finns en ny majoritet för kärnkraft i riksdagen vill vi Vänsterpartiet vara tydliga med att det vill vi inte ha och inte heller i Nacka. Däremot att översiktsplanen kompletteras med platser där det är möjligt att bygga vindkraft och i vilka storlekar som är lämpliga.

En fungerande energiförsörjning är en nyckelfråga för Nacka som samhälle och kommunen har för länge litat på stor leverans från elproduktion i Norrland och kärnkraft. Översiktsplanen bör även kompletteras med strategier för hur Nacka kommun ska bli än mer framgångsrik med att stimulera både företag och privat personer att investera i solcellsanläggningar.”

- - - - -

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------